

Tema: En drengs verden og univers fra 50'erne. Busters verden
Emnet kunne være om børn, der har det svært med at gå i skole,
men klarer sig alligevel.

"Det er altid noget, man er god til. Man skal bare lige finde ud af, hvad det er."
(Ivan Olsen i Gummi Tarzan)

Fag: Dansk

Målgruppe: 1.-3. klasse

Busters verden 1 DRKultur - 14.03.2010 - 20 min.

Vejledningen er målrettet dansklærere i indskoling. Der kan arbejdes tematisk ud fra
overskrifterne:

- Busters verden
- Skoleverdenen
- Forskellige sociale miljøer
- Buster som eventyrfiguren Klods Hans.

Faglig relevans/kompetenceområder

Fokus på filmkundskab indenfor områderne komposition/fortælle teknik,
højdepunkter/spændingskurve, hovedperson, bipersoner og billedudsnit.

Forenklede Fælles Mål på et overordnet/generelt niveau

Kompetencer:

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om andre æstetiske tekster.

Kompetenceområdet fortolkning består af fem færdigheds- og vidensområder:

- Oplevelse og indlevelse fokuserer på poetisk sprogbrug og fortællende strukturer.
- Undersøgelse fokuserer på virkemidler i tekster.
- Fortolkning fokuserer på at kunne bestemme og fortolke hovedindholdet.
- Vurdering fokuserer på tekstens tema.
- Perspektivering fokuserer på at sætte tekster i forhold til eget og andres liv.

Alle disse områder kan der laves delmål for i arbejdet med at se filmen og filmanalysen

- Eleven har viden om begyndelse, midte og slutning og kan følge og genfortælle forløbet i en fortælling.
- Eleven har viden om tema, genreforløb og personskildring og kan udpege centrale elementer i fortællingen.
- Eleven har viden om metoder til enkel fortolkning og kan bruge denne viden i fortolkningsopgaver.
- Eleven har viden om måder at begrunde sin opfattelse på og kan anvende den viden til at udtrykke egen opfattelse af teksten.
- Eleven har viden om måder at sammenligne tekster med egne oplevelser og kan bruge denne viden til at sætte tekstens tema i relation til andres liv.

Ideer til undervisningen

"Busters verden" er en bog, som Bjarne Reuter fik udgivet i 1979. I 1983 blev den filmatiseret til en børne-tv-serie i seks episoder på hver ca. tyve minutter.

Tv-serien blev klippet sammen eller snarere redigeret til en filmhistorie med ny dramaturgi. Den danske filminstruktør Bille August har i samarbejde med Bjarne Reuter, som har skrevet manuskriptet, stået for tv-serien og filmatiseringen.

Dette undervisningsforløb er til det første af de seks tv-afsnit målrettet børn i indskolingen 1.-3. klasse.

Hovedpersonen er den handlekraftige, ukuelige Buster, der i 1950'ernes København trodser store bøller, en trist hverdag og en endnu mere trist folkeskole ved hjælp af trylleri, fantasi og gå-på-mod.

Genremæssigt hører 'Busters verden' til den magiske realisme, som blev et begreb i det danske sprog i forbindelse med Søren Kragh-Jacobsens Gummi Tarzan. Børnefilm, som realistisk skildrer væsentlige, ofte alvorlige og tunge emner, men anviser fantasifulde og magiske løsningsmodeller. Seeren efterlades med håb om, at også den marginaliserede hovedperson kan finde sin vej og se muligheder i tilværelsens mange udfordringer. Disse udfordringer klarer Buster ved trylleri, snilde og behændighed, men ikke noget egentlig overnaturligt.

En del danske børnefilm kan kategoriseres indenfor genren magisk realisme:

Ivan Olsen (Gummi Tarzan), Lasse (Lad isbjørnene danse, 1990), Anton (Anton, 1996), Dennis P. (Mirakel, 2000) og Antboy 2013.

De seks afsnit om Buster kunne indgå i et emne om børn, der ikke har så let ved at gå i skole, men alligevel klarer sig, fordi "*Der er altid noget, man er god til - det gælder bare om at finde ud af, hvad det er*", som Gummi Tarzan udtrykker det.

Handling 1. afsnit

"Jeg bærer med smil min byrde, jeg drager med sang mit læs. Jeg er som den vilde hyrde, der gænger sit kvæg på gæs!"

Otteårige Buster Oregon Mortensen har det ikke let, når han i klassen skal lære den sang, som skal synges til skoleinspektørens femogtyve års jubilæum. Men Buster er dygtig til at trylle - og så vil han altid det bedste for sine medmennesker. Han tager det derfor for pålydende, da lærerinden siger, at børnene skal liste ned i festsalen, for at inspektøren kan få en overraskelse på sin fødselsdag. Ikke alene tager Buster sine sko af og lister på strømpesokker, men han ser også sit snit til at låse inspektøren inde på dennes kontor. Børnene og lærerne venter og venter i festsalen og starter to gange på sangen. Da sagens sammenhæng opdages, bliver Buster sendt hjem og står lidt fortabt i skolegården.

I skolegården møder Buster sin halte lillesøster Ingeborg, som fortæller, at bøllen Lars har været efter hende hele dagen og drillet hende med handicappet. Buster tager straks affære og vil ordne bissen, indtil han opdager, at Lars er en kleppert på seksten år! Buster flygter, og Ingeborg må igen tåle drilleriet fra Lars.

Hjemme spiller Buster "kort" med sin søster og arbejdsløse far. Spillekortene er postkort og feriebrochurer, og spillet går ud på at trumfe det ene lækre rejsemål med det andet. I den fattige familie Mortensen i Brønshøj drømmer man om et liv i luksus, men man hjælper også den syge fru Larsen, som bor ovenpå. Hver dag bringer Buster mad til hende, selv om hun helst blunder i sengen og ikke rigtigt rører bakken med mad.

Miljø

Filmen foregår i 50'erne. Hvis man vil have fokus på tiden, kan læreren, inden filmen vises, vise billeder fra skolemiljøet i 50'erne. Der findes mange billeder på nettet.

Søg på skolen i 50'erne, billeder.

Genre

Et andet fokus kan være at starte med at spørge eleverne hvilke film, de har set. Læreren noterer og gemmer elevernes svar på tavlen. Filmene inddeles i kategorier – eks. tegnefilm, eventyrfilm, "virkelighed" m.m.

Efter at have set første afsnit af Busters verden, vender man tilbage til de film, eleverne har nævnt og snakker om, hvilken kategori af film Busters verden hører ind under. Denne kategorisering kan føre til en genrebestemmelse og opmærksomhed på, at film har forskellige genrer og udtryksformer.

Se filmen

Se filmen i sin helhed uden afbrydelser første gang. I enkelte tilfælde kan man afbryde en film og lade eleverne gætte på, hvad der nu vil ske. Men som udgangspunkt anbefales det, at lade eleverne se hele filmen uden afbrydelser.

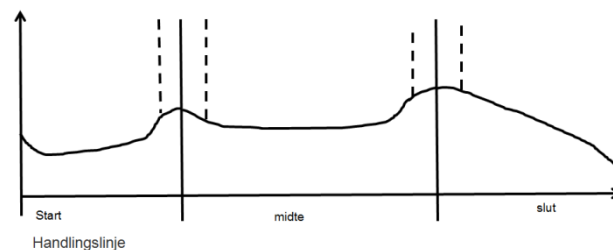
Efter filmen er set - fælles samtale om handlingen

I hvilke situationer er det særligt spændende (der hvor Buster låser inspektøren inde og det første møde med Lars)? Hvem er hovedperson, og hvad får vi at vide om hovedpersonen?

Handlingslinje. Plot point modellen

Der arbejdes med handlingen ud fra plot-point modellen i en forenklet konstruktion. Modellen er her tilpasset indskolingen, hvor jeg vælger ikke at nævne modellens navn, men arbejder med den som en handlingslinje med spændingskurve og højdepunkter.

Der er typisk to spændingspunkter i hver episode af de seks Buster-afsnit, hvorfor denne model er anbefalesværdig.

Fælles samtale efter filmen er set

Eleverne vælger og placerer billeder fra arket med framegrabs på handlingslinjen (brug den interaktive tavle)

Modellen vises på tavlen med et antal billeder, som eleverne skal prøve at sætte i rækkefølge.

Der samtales om hvilke billeder, der fortæller mest og bedst fra filmens handling.

Hvad skal vi lære?

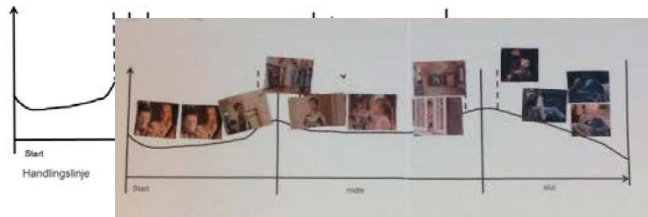
Om handlingslinje:

- Jeg skal kunne lave en handlingslinje med 3- 5 billeder i start midte og slutning.
- Billederne skal vise vigtige steder i handlingen.
- Jeg skal kunne forklare et højdepunkt.
- Jeg skal på handlingslinjen vise højdepunkterne i filmen.

Efterfølgende får eleverne følgende opgave i grupper med 2-4 elever.

Vælg 3-5 billeder ud til de tre felter start, midte og slutning.
Placér billederne på handlingslinjen, så de danner en spændingskurve.

Eleverne har adgang til udsendelsen på deres iPad eller pc og vælger CFU kapitelmærkning. De kan nu se de kapitler, de har brug for i forhold til at kunne løse opgaven.

Læringsmål

Højdepunkt og hovedperson.

To vigtige punkter, som eleverne skal kunne efter arbejdet med 1. afsnit.

Et **højdepunkt** i disse afsnit er der, hvor der sker noget spændende i filmen.

Filmens **hovedperson** er den person, vi hører mest om – den, som har et problem i filmen.

Evaluering

Handlingslinjerne hænges op i klassen. Hver handlingslinje evalueres i forhold til:

- Er der 3-5 billeder til hvert felt?
- Er billederne udvalgt og placeret, så man tydeligt kan se højdepunkterne?
- Er billederne velvalgte i forhold til, hvad de fortæller om handlingen?

Personer

Eleverne udpeger hovedperson og de vigtigste bipersoner i filmen.

Personerne beskrives med egenskaber og karaktertræk - se bilag.

Disse personark kan også bruges i de følgende 5 afsnit af Busters verden.

Eleverne skriver videre på personbebeskrivelserne ud fra de nye oplysninger, de får, og kan således følge personernes udvikling.

Hvad skal vi lære?

Om personer:

- Jeg skal kunne nævne de vigtigste personers navne i filmen.
- Jeg skal kunne forklare: hvad er en hovedperson.
- Jeg skal kunne beskrive hovedpersonen og de vigtigste bipersoner. Hvordan de ser ud og hvordan de er. (Tillægsord om udseende og egenskaber).
- Jeg skal ud fra filmens handling forklare hvordan hovedpersonen udvikler sig.

UDFORDRINGSOPGAVE

Der kan laves flere opgaver, hvor billederne bruges til at synliggøre nogle filmiske virkemidler. Eksempelvis krydsklip. Men også perspektiv og billedudsnit - se bilag.

framegrabs Busters verden 1

FØLG PERSONERNE

Buster er hovedpersonen og ikke nogen helt almindelig dreng. Det er hans verden, som også er filmens titel.

Fortæl om Busters egenskaber og udseende ud fra det indtryk, du får af ham i filmen.

Andre spørgsmål:

- Hvad er han for en dreng?
- Nævn ting som gør Buster anderledes.
- Snak også om de ting, som Buster finder på.
- Hvad er Buster god til?
- Hvad er Buster ikke god til?

Ingeborg er Busters søster. Det kan være svært ind imellem. Fortæl om Ingeborgs udseende og egenskaber ud fra det indtryk, du får af hende i filmen. Andre spørgsmål: værelse er der en figur af en dreje rundt til musik. godnathistorie om en prinsesse, selv om hun er halt.

kan være svært ind imellem. og egenskaber ud fra det

På Busters og Ingeborgs balletdanserinde, som kan Buster fortæller Ingeborg en der bliver balletdanserinde,

den historie? høre den færdig?

- Hvorfor fortæller Buster
- Hvorfor vil Ingeborg ikke
- Fortæl mere om Busters og Ingeborgs forhold: Hvordan har de det sammen? Hvordan er de over for hinanden?
- Find de steder i filmen, hvor Ingeborg er ked af det.
- Prøv at forklare, hvorfor hun er trist.
- Hvad trøster hende og giver hende håb?

Lars

Fortæl om Lars' udseende og egenskaber ud fra det indtryk, du får af ham i filmen.

Andre spørgsmål:

En scene skiller sig ud fra de andre "problemscener".

Ved præstegårdsfesten får Buster en hård medfart af Lars, der tyrer bolde i hovedet på ham.

- Skriv om den scene. Hvorfor flytter Buster sig ikke bare?
- Hvorfor er Lars, som han er?
- Hvorfor er han ude efter de små og svage?
- Fortæl om en ubehagelig situation, som du har været i.
- Fik du hjælp? Hvordan endte historien?

Gamle fru Larsen

Fortæl om Fru Larsens udseende og egenskaber ud fra det indtryk, du får af hende i filmen.

Andre spørgsmål:

Fru Larsen opfordrer Buster til at vedblive med at trylle, da hun køres på hospitalet. Hun giver ham en slags testamente, et livsråd fra en døende, der ser klart i den sidste stund.

- Hvorfor siger Fru Larsen, at Buster skal blive ved med at trylle?
- Hvad betyder trylleriet for ham?

Busters far og hjem

Fortæl om farens udseende og egenskaber ud fra det indtryk, du får af ham i filmen.

Andre spørgsmål:

- Hvad laver Busters far?
- Hvordan er han?
- Hvordan ser de voksne på ham?

Fortæl om farens udseende og egenskaber ud fra det indtryk, du får af ham i filmen.

ham?

Spørgsmålene er tænkt som støtte

til eleverne. De kan udelades

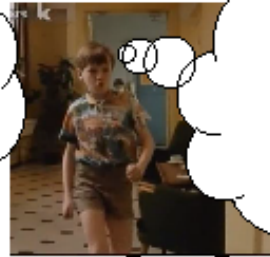
eller kun gives til elever som har brug for støtte til at komme i gang med at skrive.

Supplerende materialer

De 6 streamede afsnit + et portræt af Bjarne Reuter

	Busters verden (1) Udgiver: DRKultur Spilletid: 20 min		Busters verden (5) Udgiver: DRKultur Spilletid: 20 min
	Busters verden (2) Udgiver: DRKultur Spilletid: 20 min		Busters verden (6) Udgiver: DRKultur Spilletid: 20 min
	Busters verden (3) Udgiver: DRKultur Spilletid: 18 min		Løgnhalsen fra Brønshøj - portræt af Bjarne Reuter Udgiver: DR1 Spilletid: 60 min
	Busters verden (4) Udgiver: DRKultur Spilletid: 20 min		

Sæt talebobler på Buster. Hvad tænker Buster? (4 min inde i filmen)

Hvad snakker Buster og Ingeborg om?

